

Kúria végzése

Az ügy száma: Bhar.I.1202/2021/6.

A határozat szintje: harmadfok

A tanács tagjai: Dr. Gimesi Ágnes, a tanács elnöke
Dr. Schmidt Péter, előadó bíró
Dr. Csák Zsolt, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: nyilvános ülés

Az ülés napja: 2022. január 25.

Az ügy tárgya: vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban büntette

Terhelt(ek): Terhelt1

Elsőfok: Fővárosi Törvényszék, 25.B.254/2019/47., ítélet, tárgyalás,
2020. október 15.

Másodfok: Fővárosi Ítéltábla, 4.Bf.254/2020/7., ítélet, nyilvános ülés,
2021. június 1.

A fellebbezések előterjesztői: Terhelt1 vádlott és védője

Rendelkező rész

A vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a vádlott és védője által benyújtott másodfellebbezéseket elbírálva a Kúria a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.254/2020/7. számú ítéletét helybenhagyja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

[1] **I.** A Fővárosi Törvényszék a 2020. október 15. napján kihirdetett 25.B.254/2019/47. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat az ellene 2 rendbeli vesztegetés bírósági vagy hatósági

eljárásban büntette [Btk. 295. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette. Megállapította, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

[2] A kihirdetett ítélet ellen az ügyészség a vádlott terhére a bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést, a vádlott védője az ítéletet tudomásul vette, az ítélet kihirdetésekor jelen nem lévő vádlott a határozat kézbesítését követően a jogorvoslati határidőn belül fellebbezést nem terjesztett elő.

[3] A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2021. június 1. napján tartott nyilvános ülésen meghozott 4.Bf.254/2020/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban büntetésében [Btk. 295. § (1) bekezdés], ezért őt halmazati büntetésül 1 év szabadságvesztésre és 5 év ügyvédi foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg, annak végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Az ítéltábla a vádlottal szemben 300.000 forintba vagyonekbeosztást rendelt el. Kötelezte a vádlottat 247.828 forint bűnügyi költség megfizetésére. Pontosította a vádlott személyazonosító okmányának számát és rögzítette értesítési címét.

[4] **II.** A másodfokú ítéletet az ügyész a nyilvános ülésen tudomásul vette, a jelenlévő védő fellebbezést jelentett be a vádlott javára elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés végett. A nyilvános ülésen jelen nem lévő vádlott a másodfokú határozat kézbesítését követően – a törvényes határidőn belül – fellebbezést nyújtott be elsősorban felmentésért, másodsorban enyhítésért; fellebbezésében indítványozta annak nyilvános ülésen történő elbírálását.

[5] A Legfőbb Ügyészség BF.1067/2021/2. számú átiratában a fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Indítványozta, hogy a Kúria a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 211. §-a (7) bekezdésére figyelemmel, a (2) bekezdésének II. fordulata alapján tanácsulésen eljárva, a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.254/2020/7. számú másodfokú ítéletét hagyja helyben.

[6] A Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint a másodfokú bíróság helyes ténybeli következtetéssel az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megalapozatlanságát a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontja alapján kiküszöbölte, a másodfokú ítélet tényállása megalapozott, ezért az a harmadfokú eljárásban is irányadó. A tényállásból az ítéltábla helyes következtetést vont le a vádlott bűnösségére, annak rendbeliségére, a cselekmény minősítése is törvényes. A vádlottal szemben kiszabott büntetést törvényesnek és indokoltnak tartotta.

[7] A vádlott az írásban előterjesztett fellebbezését nem indokolta.

[8] A vádlott meghatalmazott védője a fellebbezését írásban indokolta, ami 2022. január 11. napján érkezett a Kúriára. Jogorvoslati kérelmében arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság a bizonyítékok felülmérlegelésével állapított meg eltérő tényállást, ami tilalmazott, ennek következtében a másodfokú ítélet tényállása megalapozatlanná vált. A harmadfokú bíróságnak ennek megfelelően ki kell küszöbölnie a másodfokú bíróság ítéleti tényállásának megalapozatlanságát és vissza kell állítani az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, és erre alapozva a vádlottat fel kell menteni az ellene emelt vád alól. Kifejtette, hogy a Be. 593. § (2) bekezdése akadálya, hogy eltérő tényállás megállapítása érdekében a már értékelt bizonyítékokat a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságtól eltérően értékelje, enélkül viszont eltérő tényállást és erre alapítva bűnösséget nem állapíthatott volna meg. A védő az érvelése alátámasztására hivatkozott az EBH 2019.B.9.II. pontjára és az EBH 2015.B.14. számú határozatra. Álláspontja szerint a bizonyítékok felülmérlegelése nem szolgálhat a megalapozatlanság helyes ténybeli kiküszöbölése alapjául [Be. 593. § (1) bekezdés c) pont], ha ezekre a tényekre a másodfokú bíróság bizonyítást nem folytatott le. A védő fellebbezésének írásbeli indokolásában részletesen elemezte tanú1 és tanú2 tanúk

vallomásait, az azokban megmutatkozó ellentmondásokat, továbbá az elsőfokú és másodfokú ítélet egyes megállapításait; ebben a körben hivatkozott tanú3 tanú vallomására is.

[9] A védő a másodfokú bíróság által a vádlott terhére megállapított cselekmény rendbeliségével kapcsolatosan kifejtette, hogy a vádiratban foglaltakra és az ügyészség által előterjesztett indítványokban foglaltakra figyelemmel helyesen legfeljebb az állapítható meg, hogy tanú1 tanú vallomásának megváltoztatására irányult a vádlotti megkeresés. Azt azonban megalapozottan nem lehet megállapítani, hogy tanú2 tanúnak is meg kellett volna változtatnia vallomását. Ez alapján pedig helytelenül minősítette a vádlott cselekményét 2 rendbelinek a másodfokú bíróság.

[10] A védő másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítését indítványozta. A halmazati szabályok figyelembevételével a büntetési tételkeret felső határa az 5 évet nem éri el, a vádlott büntetlen előéletű, e tények alapján eltúlzott mértékű a másodfokú bíróság által kiszabott, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés, különösen arra figyelemmel, hogy az esetleges bűnösség megállapítása esetén is a cselekmény csak 1 rendbelinek minősíthető.

[11] A védő indítványozta továbbá a foglalkozástól eltiltás mellőzését, mivel – álláspontja szerint – e büntetési nem alkalmazásával a vádlottat kétszeres joghátrány érné. Sérelmezte továbbá, hogy a másodfokú bíróság nem adta indokát annak, hogy miért a kiszabható leghosszabb tartam fele része indokolt a vádlottal szemben. A védő hivatkozott arra is, hogy a vádlott az ügyvédi foglalkozás gyakorlásával biztosítja saját maga és családja megélhetését. Kifejtette, hogy a Btk. 52. § (1) bekezdése alapján a foglalkozástól eltiltás nem törvényi kötelezettség, annak mellőzésére lehetőség van, és jelen ügyben indokolatlan a foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabása.

[12] A Kúria a másodfellebbezést a Be. 621. § (2) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[13] A nyilvános ülésen a vádlott védője az írásban benyújtott fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta. Hivatkozott arra, hogy a jogalkotó szándéka nem lehetett az, hogy részletes bizonyítással lefolytatott elsőfokú eljárás eredményeként meghozott felmentő ítéletet követően a másodfokú bíróság bizonyítás nélkül, tanácsülésen, bűnösséget kimondó ítéletet hozzon. Indítványozta, hogy a Kúria elsődlegesen a vádlottat mentse fel az ellene emelt vád alól, másodlagosan pedig az írásban benyújtott kérelmének megfelelően enyhítse az ítélet tábla által kiszabott büntetést.

[14] A Legfőbb Ügyészség képviselője a nyilvános ülésen a Legfőbb Ügyészség írásbeli nyilatkozatában foglaltakat változtatás nélkül fenntartotta. Hivatkozott arra, hogy az első- és másodfokú bíróság az eljárási szabályok megtartásával járt el, feltétlen hatályon kívül helyezési okot megvalósító szabálysértés nélkül folytatták le az eljárásukat.

[15] A másodfokú bíróság helyesen minősítette az elsőfokú ítéletet részben megalapozatlannak, és állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett. A Kúria EBH 2019.B.9. számú elvi döntésére hivatkozással kifejtette, hogy az elfogadott bizonyítékból a tényállás hiányosságának pótlása, felderítetlenségének megszüntetése, az iratellenesség kiküszöbölése vagy a helyes ténybeli következtetés levonása nem esik a felülmérlegelés tilalma alá, hanem az éppen a megalapozatlanság orvoslásának törvényes eszköze, amelyet a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontja kifejezetten alkalmazni rendel arra az esetre is, ha az így módosított eltérő tényállás az elsőfokon felmentett vádlott bűnösségének megállapításához vezet. Álláspontja szerint az ítélet tábla ez alapján egészítette ki a tényállást és jutott helyes ténybeli következtetés alapján arra a következtetésre, hogy a vádlott három- vagy négyszázezer forintot ajánlott fel tanú1nak és tanú2nak azért, hogy a védencére vonatkozó vallomásukat olyan módon változtassák meg,

hogy tanú⁴ tanúlt nem erőszakkal kényszerítette a szexuális együttlétre, hanem abba önként ment bele. A másodfokú bíróság érdemi döntése meghozatalának nem volt akadálya, az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megalapozatlanságát kiküszöbölte, ezért a harmadfokú bíróság a határozatát a másodfokon megállapított tényállásra alapíthatja. A megállapított tényállásból az ítélőtábla helyesen következtetett a terhelt bűnösségére, és annak minősítését is törvényesnek tartotta. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság által kiszabott büntetés törvényes és arányos. Mindezek alapján azt indítványozta, hogy a Kúria a másodfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[16] **III.** A vádlott és védő fellebbezése nem alapos.

[17] A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 615. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz, a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróságéval ellentétes döntése esetén.

[18] A Be. 615. § (2) bekezdés a) pontja értelmében ellentétes a döntés, ha a másodfokú bíróság olyan vádlott bűnösségét állapította meg vagy olyan vádlott kényszergyógykezelését rendelte el, akit az elsőfokú bíróság felmentett vagy vele szemben az eljárást megszüntette.

[19] A Be. 616. § a) és c) pontja értelmében a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésre jogosult a vádlott és a védő.

[20] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy az ítélőtábla másodfokú ítéletének a vádlott büntetőjogi felelősségét megállapító rendelkezése (a vádlott bűnösségének kimondása kettő rendbeli vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban büntetvében) olyan ellentétes döntés, amely megnyitja a másodfellebbezés lehetőségét, mivel az elsőfokú bíróság ezen bűncselekmények vádja alól a vádlottat felmentette. Megállapította továbbá, hogy a fellebbezést arra jogosultak, a Be. 589. §-a alapján a másodfokú bíróság ítélete elleni fellebbezésre is irányadó szabályok szerint határidőben nyújtották be, így a fellebbezések megnyitották a harmadfokú eljárás lehetőségét.

[21] A Be. 618. § (1) bekezdés értelmében a harmadfokú bíróság

a) a másodfokú bíróság ítéletének

aa) a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését,

ab) azon rendelkezését, illetve részét, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, és

b) az elsőfokú és a másodfokú bírósági eljárást

arra tekintet nélkül bírálja felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett.

[22] A harmadfokú felülbírálat mindezekre figyelemmel jelen ügyben teljeskörű.

[23] A Be. 619. § (1) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan.

[24] A Be. 619. § (3) bekezdése alapján, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan, és a helyes tényállás az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján megállapítható, vagy a helytelen ténybeli következtetés az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján kiküszöbölhető, a harmadfokú bíróság a tényállást hivatalból kiegészíti, illetve helyesbíti.

[25] Mindezek alapján a Kúriának azt kellett vizsgálnia, hogy a másodfokú bíróság által megállapított, az ellentétes döntés alapjául szolgáló tényállás megalapozott-e. Amennyiben a másodfokú bíróság tényállása megalapozott, a harmadfokú felülbírálat alapját ez a

megalapozott tényállás képezi. Ha a másodfokú bíróság ítéletének tényállása a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan, de a helyes tényállás a bizonyítást érintő ügyiratok alapján megállapítható, vagy a helytelen ténybeli következtetés a bizonyítást érintő ügyiratok alapján kiküszöbölhető, a Kúria a tényállást hivatalból kiegészítheti, illetve helyesbítheti; ha azonban erre nincs lehetőség, úgy a Be. 625. § (4) bekezdése alapján a másodfokú bíróság – és szükség szerint az elsőfokú bíróság – ítéletét hatályon kívül kell helyeznie, és az érintett bíróságot új eljárásra kell utasítania.

[26] A Kúria e körben a védő fellebbezésének indokolásában írtakra is figyelemmel vizsgálta, hogy a másodfokú bíróság helyesen állapította-e meg azt, hogy az elsőfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan, annak kiküszöbölésére megfelelően és törvényesen került-e sor, e körben megalapozott tényállást állapított-e meg. Mindez amiatt vizsgálendő, mert az elsőfokú ítéletben megállapított tényállástól – a törvényi előfeltételek hiányában – történő olyan eltérés, amely a másodfokú bíróság hibás elvi kiindulásából, a felülbírált tényállás egy részének önkényes kirekesztése útján valósul meg, éppen a másodfokú ítélet tényállásának megalapozatlanságát eredményezi. A törvénysértéssel így előállott megalapozatlanság a harmadfokú eljárásban a másodfokú ítélet felülbírálata során a törvénysértéssel mellőzött tényeknek a felülbírált ítéleti tényállás-kiegészítése által kiküszöbölhető (EBH 2015.B.14.), ebből következik, hogy amennyiben a harmadfokú bíróság azt állapítja meg, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben megállapított tényállástól törvényi előfeltételek hiányában tért el, az elsőfokú bíróság ítélete nem volt részben megalapozatlan, vagy az attól eltérő tényállás megállapításának nem volt törvényi előfeltétele, a másodfokú ítélet így megállapított tényállásának megalapozatlanságát a megállapított tényállási elemek mellőzésével, az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás visszaállítása útján kell kiküszöbölnie, amennyiben erre a Be. 619. § (3) bekezdése alapján lehetősége van. Ellenkező esetben a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 625. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül kell helyeznie.

[27] A Kúria megállapította, hogy a másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság ítélete részben megalapozatlanságban szenved, mert az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett [Be. 592. § (2) bekezdés d) pont]. A Be. 2021. január 1. napjától hatályos módosítására figyelemmel a másodfokú bíróságnak lehetősége volt a részben megalapozatlanság kiküszöbölése során a vádlott terhére is eltérő tényállást megállapítania, e körben a felülmérlegelés tilalmát nem sértette meg.

[28] A Be. 593. § (2) bekezdése 2021. január 1. napjától hatályos rendelkezései szerint a másodfokú bíróság az ítélet megalapozatlanságának kiküszöbölése során – a helyes tényállás érdekében felvett bizonyítás, az ügyiratok tartalma vagy ténybeli következtetés alapján – az elsőfokú bíróságtól eltérő tényeket állapít meg, az eltérő tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat eltérően értékelheti. A másodfokú bíróság nem értékelheti az elsőfokú bíróságtól eltérően a másodfokú bíróság által megállapított ténnyel össze nem függő, valamint a megalapozatlansággal nem érintett tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat.

[29] A Be. 593. § (2) bekezdésének 2020. december 31. napjáig hatályos szövege ettől eltérően, a védő fellebbezésében írtaknak megfelelően valóban azt tartalmazta, hogy a másodfokú bíróság csak azokkal a tényekkel kapcsolatban értékelheti az elsőfokú bíróságtól eltérően a bizonyítékokat, amelyekre bizonyítást vett fel, kivéve, ha az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma vagy ténybeli következtetés alapján a vádlottat az (1) bekezdés b) pontja alapján felmenti, vagy az eljárást megszünteti. A védő által hivatkozott EBH 2019.B.9. számú határozatában a Kúria ezen szövegkörnyezet alapján fejtette ki azt, hogy a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma nem a megalapozatlanság kiküszöbölését korlátozza, hanem az első fokon lefolytatott bizonyítást védi. A tényállás

hiányosságának pótlása, felderítetlenségének megszüntetése, az iratellenesség kiküszöbölése, vagy a helyes ténybeli következtetés levonása nem esik a felülmérlegelés tilalma alá, hanem éppen a megalapozatlanság orvoslásának törvényes eszköze, amelyet a Be. 593. §-ának (1) bekezdés c) pontja kifejezetten arra az esetre rendel alkalmazni, ha az így módosult, eltérő tényállás a felmentett vádlott bűnösségének megállapításához vezethet. A Kúria ebben a döntésében kifejtette, a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma annyit jelent, hogy a fellebbviteli bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelességéről, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette. Így nem mondhatja például azt egy, az elsőfokú bíróság által elfogadott tanúvallomásra, hogy azt nem fogadja el, és az annak alapján megállapított tényeket mellőzi a tényállásból, illetve nem egészítheti ki vagy módosíthatja az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást egy az elsőfokú bíróság által el nem fogadott tanúvallomás, vagy vallomás rész alapján (indokolás [53]). A Be. 593. § (2) bekezdésének új szabályozása 2021. január 1. napjától azonban egyértelművé teszi, hogy a tényállás kijavításának egyik eszköze sem esik a felülmérlegelés tilalma alá az azzal szükségszerűen összefüggő bizonyítékok eltérő értékelése esetén. A Be. 593. § (2) bekezdésének 2. mondata egyértelműsíti a felülmérlegelés tilalmának kereteit, amikor kimondja, hogy a másodfokú bíróság nem értékelheti az elsőfokú bíróságtól eltérően a másodfokú bíróság által megállapított ténnyel össze nem függő, valamint a megalapozatlansággal nem érintett tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat.

[30] Ezt egyértelművé teszi a Be. 593. § (2) bekezdésének új szabályozását megállapító, 2020. évi XLIII. törvény végső előterjesztői indokolása, amelynek a módosító törvény 221. §-hoz fűzött része szerint a Be. 594. § módosítása értelmében a másodfokú bírósági eljárásban – ahol bizonyításnak hivatalból is van helye – a bizonyítás felvételre három, egymástól elkülöníthető – vagyis nem konjunktív – esetben kerülhet sor: ha a cél a részbeni megalapozatlanság vagy az eljárási szabálysértés kiküszöbölése, továbbá, ha a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékokra hivatkoztak. A bizonyítás felvételével összefüggésben azonban – figyelemmel az elsőfokú bíróság bizonyítását védő tényálláshoz kötöttség előírására – továbbra is érvényesülő szabály a felülmérlegelés tilalma. Azon túl, hogy a felülmérlegelés általánosságban tilalmazott, indokolt egyértelművé tenni, hogy nem minősül felülmérlegelésnek a bizonyíték újra- vagy átértékelése olyan esetben, ha az a megalapozatlanság kiküszöbölésével áll összefüggésben. Nem tilalmazott ugyanis annak a bizonyítéknak az elsőfokú bíróságtól eltérő, olyan újra vagy átértékelése, amelyet az elsőfokú bíróság értékelt ugyan, ha az a megalapozatlanság kiküszöbölésének eredményeként előállt új tényre vonatkozik, és a megalapozatlanság kiküszöbölésére tekintettel, szükségszerű annak újbóli értékelése. Ez az értékelés nem tilalmazott, erre tekintettel pedig felülmérlegelés mindaz, ami ezen a körön kívül esik, vagyis olyan tényre vonatkozik, amely a megalapozatlansággal nem érintett, vagy a megalapozatlanság kiküszöbölésének eredményét jelentő új ténnyel nem függ össze.

[31] A Be. 593. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a másodfokú bíróság az ítélet részbeni megalapozatlanságát kiküszöböli, ennek során az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, ténybeli következtetés vagy az ügyészség által indítványozott bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapításával az elsőfokú bíróság által felmentett vádlott bűnösségét állapítja meg.

[32] A másodfokú bíróságnak nem csak lehetősége, hanem kötelessége is az elsőfokú bíróság által felmentett vádlott bűnösségének megállapítása az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapításával, ha az elsőfokú bíróság ítélete amiatt részben megalapozatlan, mert az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett, és helyes ténybeli következtetés alapján az elsőfokú

bíróságtól eltérő tényeket állapít meg. A másodfokú bíróság ilyenkor az eltérő tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat eltérően értékelheti és az nem esik a felülmérlegelés tilalma alá.

[33] Jelen ügyben erről van szó. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított egyes tényekből helyes ténybeli következtetéssel további olyan tényeket állapított meg, amelyre alapítva eltérő tényállás megállapítására és az eltérő tényállás alapján a vádlott bűnösségének kimondására került sor. A másodfokú bíróság kizárólag ezen ténybeli következtetés alapján megállapított, eltérő tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat (tanú1 és tanú2 tanúk vallomása) értékelte eltérően.

[34] A Kúria ugyanakkor megállapította, hogy a másodfokú bíróság az egyébként helyesen megállapított részében megalapozatlan elsőfokú ítélet tényállásának részbeni megalapozatlanságát nem teljesen helyes ténybeli következtetés alapján egészítette ki, illetve helyesbítette, ezért a Kúria a Be. 619. § (3) bekezdésében meghatározott jogköre alapján – mivel a helyes tényállás az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján megállapítható, és a helytelen ténybeli következtetés ugyancsak az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján kiküszöbölhető – a másodfokú bíróság által megállapított tényállást hivatalból helyesbítette a következők szerint:

[35] A másodfokú bíróság ítéletének [48] bekezdésében szereplő, az ítéleti tényállás 6. mondatára vonatkozó helyesbített, illetve kiegészített részét a Kúria a következőképpen állapítja meg: „A találkozón a vádlott 300.000 vagy 400.000 forintot ajánlott fel kiskorú tanú1nak és tanú2nak, hogy a védencére vonatkozóan tett tanúvallomását tanú1 oly módon változtassa meg, hogy tanú4 kiskorú tanú1t nem erőszakkal kényszerítette a szexuális együttlétre, hanem önként ment bele.”.

[36] A másodfokú bíróság tényállása ezen helyesbítéssel megalapozott, a Kúria az ítéletábra ítéletét az ily módon megalapozott tényállás alapján bírálta felül [Be. 619. § (1) bekezdés, (3) bekezdés].

[37] tanú1 és tanú2 tanú vallomásából, valamint az elsőfokú bíróság által helyesen értékelt vádlotti és egyéb vallomásokból az állapítható meg, hogy a vádlott által felajánlott pénzösszeg – amelyet mind tanú1nak, mind pedig rá tekintettel tanú2nak felajánlott – átadásáért cserébe tanú1nak kellett volna megváltoztatni a folyamatban lévő büntetőügyben tanú4ot terhelő vallomását olyan módon, hogy tanú4 kiskorú tanú1t nem erőszakkal kényszerítette a szexuális együttlétre, hanem abba önként ment bele. E körben az ítéletábra ítéletének indokolása nem helytálló (másodfokú ítélet [44]).

[38] Ezen túlmenően azonban a másodfokú bíróság helyesen állapította meg azt, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 592. § (2) bekezdés d) pontjából írt okból részben megalapozatlan, az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett. A Kúria ezzel kapcsolatosan az ítéletábra által kifejtettekkel (másodfokú ítélet indokolása [32]-[43],[45]-[46]) egyetért.

[39] A Be. 163. § (1) bekezdése értelmében a bizonyítás azokra a tényekre terjed ki, amely a büntető és a büntetőeljárás jogszabályok alkalmazásában jelentősek. A bizonyítás a büntetőeljárás járulékos kérdéseinek elbírálásában jelentős tényekre is kiterjedhet.

[40] A Be. 163. § (2) bekezdése szerint a büntetőeljárásban a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság a döntését valósághű tényállásra alapozza.

[41] Mindebből az következik, hogy bármely, a vád tárgyává tett cselekmény vonatkozásában a bizonyítás a Büntető Törvénykönyv Különös Részében meghatározott bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megfelelő történeti tényállási elemek megállapítására irányul a büntetőjogi felelősséget megalapozó tényállásszerűség vizsgálatánál, ezeknek a tényeknek kell kétséget kizáró módon megállapíthatónak lennie, ezek szolgálnak a valósághű tényállás alapjául.

[42] A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 295. § (1) bekezdése értelmében a vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban bűncselekményét követi el az, aki azért, hogy más a bírósági, választott bírósági vagy hatósági eljárásban törvényes jogait ne gyakorolja, vagy kötelezettségeit ne teljesítse, neki vagy rá tekintettel másnak jogtalan előnyt ad vagy ígér, büntett miatt 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A megjelölt bűncselekmény miatti büntetőeljáráshoz a bizonyítás a tényállásszerűséget érintően ezen törvényi tényállásnak megfelelő történeti tényállási elemekre terjed ki, ebben a körben pedig tanú1 és tanú2 tanúk vallomása végig következetes volt: a vádlott, aki a tanú1 sérelmére elkövetett bűncselekmény terheltjének meghatalmazott védője volt, pénzt ajánlott fel ezen büntetőügyben tanúként szereplő tanú1nak és tanú2nak azért, hogy tanú1 tanúvallomását olyan módon változtassa meg, hogy őt a szexuális együttlétre védence, tanú4 nem erőszakkal kényszerítette. Ebben a körben tanú1 és tanú2 valamennyi vallomása egybehangzó és következetes, ezekre a tényekre pedig valósághű tényállás alapítható. A bíróságnak az ítéleti tényállásában a vád tárgyává tett cselekményt olyan körben, olyan részletességgel kell megállapítani, amely alapján a vád tárgyává tett cselekmény miatt a vádlott büntetőjogi felelősségének kérdése eldönthető. Az ezen a körön kívül eső tények kétséget kizáró módon történő bizonyítottságának hiánya nem eredményezi a valósághű tényállás megállapíthatatlanságát; amennyiben a lefolytatott bizonyítás alapján kétséget kizáróan megállapított tények együttesen olyan történeti tényállást alkotnak, amely a vád tárgyává tett vagy más, a Büntető Törvénykönyv szerint büntetendő bűncselekmény különös részi törvényi tényállási elemeinek teljes körű megvalósulását jelentik, az ilyen módon megállapított tényállás a büntetőjogi felelősség elbírálására alkalmas.

[43] A Kúria emellett megállapította, hogy a másodfokú bíróság tényállásának a harmadfokú bíróság által történő helyesbítése nem érinti a bűncselekmény rendbeliségének megállapítását. A vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban bűncselekményének a Btk. 295. § (1) bekezdésében írt magatartását megvalósítja az, aki akár az érintett személynek, akár rá tekintettel másnak azért ígér jogtalan előnyt, hogy az érintett személy a bírósági eljárásban törvényes jogait ne gyakorolja, kötelezettségeit ne teljesítse. A tényállásból egyértelműen megállapítható, hogy a vádlott az általa ígért pénzt tanú1nak és tanú2nak közösen kívánta átadni a köztük lévő kapcsolatra tekintettel, ezzel azonban az volt a célja, hogy a védence elleni büntetőeljáráshoz sértetti eljárási pozícióban szereplő, tanúként kihallgatott tanú1 a tanúvallomás tételével kapcsolatos kötelezettségét megszegje. A bűncselekmény ekként kettő rendbeli.

[44] A Kúria mindezek alapján megállapította, hogy az irányadó tényállás alapján a másodfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntése, a vádlott bűnösnek kimondása 2 rendbeli, a Btk. 295. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban büntetettben törvényes és annak minősítése is helyes.

[45] Ugyancsak törvényes, indokolt és arányos az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatból eredő egyéb másodfellebbezéssel támadott rendelkezése is.

[46] A Kúria megállapította, hogy a büntetés-kiszabási körülményeket az ítélőtábla helyesen vette figyelembe és azokat súlyuknak megfelelően értékelte. Nem lehet eltekinteni attól, hogy ezen cselekmény vonatkozásában az elkövető személye fokozottabb társadalomra veszélyességet jelent, ha ezt a bűncselekményt ügyvéd, a büntetőeljáráshoz védőként résztvevő személy követi el. A bűncselekmény ügyvédként történő elkövetése fokozottan veszélyezteti az igazságszolgáltatás tisztességes működésébe, az abban résztvevő hatóságok és személyek eljárásának törvényességébe vetett bizalmat, ezért ezzel szemben szigorú fellépés szükséges. A Kúria emiatt egyetértett a szabadságvesztés büntetési nem

alkalmazásával, és annak mértékével, továbbá a büntetlen előéletű vádlott vonatkozásában a kiszabott szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésével és annak tartamával is. A másodfokú bíróság törvényesen rendelkezett a szabadságvesztés végrehajtási fokozatáról.

[47] A Kúria a foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabásával kapcsolatosan megállapította, hogy az igazságszolgáltatásba vetett hit alapja, hogy az abban közreműködőként résztvevő személyek ne kövessenek el az azt megrendítő, ilyen jellegű bűncselekményeket. Esetükben ugyanis éppen a szakképzettségükből eredő fokozott bizalom jelenik meg az eljárásban résztvevő más személyekben, ahogy jelen eljárásban tanú1 és tanú2 tanúk esetében is történt. Az ügyvéd foglalkozású vádlott a cselekményt nem csak foglalkozásának felhasználásával, szándékosan követte el, de egyben szakképzettséget igénylő foglalkozása szabályait is megszegte, ezért a foglalkozástól eltiltásnak nem csak a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja, hanem az 52. § (1) bekezdés a) pontja alapján is helye van. A cselekmény elkövetésekor hatályos, az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 3. § (2) bekezdése szerint az ügyvédnek hivatását a legjobb tudása szerint, lelkiismeretesen, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolnia, tevékenységében köteles mindenkor az ügyvédi hivatáshoz méltó magatartást tanúsítani. Mindezen körülmények mellett még a cselekmény elkövetésétől eltelt időmúlásra figyelemmel is indokolt a vádlott ügyvédi foglalkozástól 5 évre történő eltiltása.

[48] A vádlott által ígért vagyoni előny tárgyára a Btk. 74. § (1) bekezdés f) pontja alapján vagyoneklabzást kellett elrendelni, amelynek összege az irányadó tényállásban foglaltakra figyelemmel a másodfokú ítéletben helytálló.

[49] Az ítéltábla az általa megjelölt jogszabályokra alapítottna törvényesen kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

[50] Törvényes a személyi adatok között a vádlott új személyazonosító okmányának, valamint bejelentett érvényes értesítési címének rögzítése is.

[51] A Kúria a Be. 618. § b) pontja értelmében az elsőfokú és másodfokú bírósági eljárást hivatalból felülvizsgálta, és a Be. 617. §-a alapján jelen eljárásban is irányadó, a Be. 607., 608. és 609. §-ában megjelölt olyan eljárási szabálysértést, amely miatt a másodfokú, vagy az első- és másodfokú ítéletet hatályon kívül kellett volna helyezni, nem állapított meg.

[52] A Kúria arra figyelemmel, hogy a vádlott fellebbezésében nyilvános ülés tartását indítványozta, a Be. 621. § (2) és (4) bekezdését figyelembe véve a 620. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezéseket nyilvános ülésen bírálta el.

[53] A fentiekben kifejtettek alapján Kúria a Be. 623. §-a szerint a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, mert a fellebbezések alaptalanok és egyéb okból az ítéletet nem kell hatályon kívül helyezni.

[54] A Kúria végzése ellen a Be. 6. § (4) bekezdése értelmében fellebbezésnek helye nincs.

Budapest, 2022. január 25.

Dr. Gimesi Ágnes s.k. a tanács elnöke, Dr. Schmidt Péter s.k. előadó bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró

A Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.254/2020/7. számú ítélete a Kúria Bhar.I.1202/2021/6. számú végzése folytán a mai napon jogerőre emelkedett és – a végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kivételével – végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2022. január 25.

Dr. Gimesi Ágnes s.k.
a tanács elnöke